

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

« 10 » 12 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Медіаграмотність
дисципліна за вибором**

для студентів

освітнього рівня: бакалаврського (першого)
спеціальностей

033 Філософія

052 Політологія

072 Фінанси і кредит

029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2457/20

(підпис) (прізвище, ініціали)
«   » 20 20

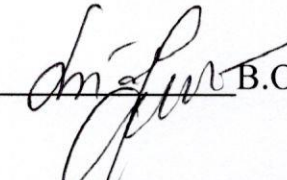
Київ - 2020 р.

Розробники: *Фруктова Яна Станіславівна*, кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри журналістики та нових медіа

Викладачі: *Фруктова Яна Станіславівна*, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри журналістики та нових медіа

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) журналістики та нових медіа

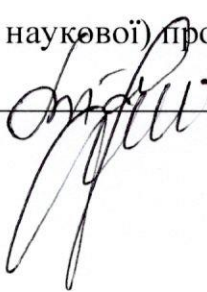
Протокол від «9» вересня 2020 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) В.О. Гандзюк

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____

____ . ____ 20 ____ р.

Гарант освітньої (професійної / наукової) програми

(керівник проектної групи) (В.О. Гандзюк)

Робочу програму перевірено

____ . ____ 20 ____ р.

Заступник директора Інституту журналістики (О.А. Росінська)

Пролонговано:

на 20 ____ /20 ____ н.р. _____ (____), “ ____ ” 20 ____ р., протокол № ____

на 20 ____ /20 ____ н.р. _____ (____), “ ____ ” 20 ____ р., протокол № ____

на 20 ____ /20 ____ н.р. _____ (____), “ ____ ” 20 ____ р., протокол № ____

на 20 ____ /20 ____ н.р. _____ (____), “ ____ ” 20 ____ р., протокол № ____

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
Медіаграмотність	
	денна
Вид дисципліни	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Курс	2
Семестр	3-4
Кількість сучасних змістових модулів з розподілом:	4
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі	120
аудиторні	56
модульний контроль	8
семестровий контроль	-
самостійна робота	56
форма семестрового контролю	Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча навчальна програма з дисципліни «Медіаграмотність» є нормативним документом Київського Університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою сучасних медіа на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів денної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра».

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Медіаграмотність», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

«Медіаграмотність» є складовою частиною дисциплін вибіркового блоку. Її вивчення передбачає розв'язання низки *завдань професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації*, зокрема: теоретичне та практичне оволодіння майбутніми фахівцями основами проектування медіадискурсу, розуміння особливостей свого професійного статусу, передумов та наслідків професійної діяльності.

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх фахівців медіа-інформаційної компетентності як професійної через засвоєння знань про сучасні теорії медіаосвіти, ролі сучасних медіа у формуванні, розвитку та соціалізації особистості

Завдання курсу:

- розкрити зміст поняття «медіа-інформаційна грамотність» у контексті процесу модернізації суспільства, його медіатизації;
- проаналізувати ступінь впливу на медіакультуру різних соціальних інститутів і структур: міфології, ідеології, релігії, художньої культури, науки, духовної спадщини та сучасних віянь;
- розглянути зв'язок медіакультури (як культури масової, тиражованої, повсякденної) з культурою високою (класичною) у виробництві та підтримці духовних цінностей;
- виявити роль медіакультури як своєрідного посередника у взаємодії між владою і суспільством, соціумом і особистістю, різними етносами і соціальними групами;
- розкрити соціокультурні чинники, що впливають на трансформацію медіасреди та медіапростору: роль ІКТ, створення єдиного інформаційного простору;
- розкриття значущості медіа-інформаційної компетентності у професійній діяльності фахівців;
- ознайомлення фахівців з медіа-інформаційними засадами професійної комунікативної поведінки;
- формування моральних цінностей та відповідних якостей майбутнього фахівця, усвідомлення наслідків комунікаційного впливу;
- розвиток у фахівців з медіа-культури на рефлексивній основі, спонукання їх до самоаналізу діяльності;

- визначення типових помилок професійної поведінки, пов'язаних із вибором та застосуванням сучасних медіа-інформаційних засобів впливу на особистість, маси;
- розкриття особливостей етичної поведінки фахівців з мас-медіа при розв'язанні складних професійних комунікаційних ситуацій;
- розробка алгоритму професійної комунікаційної взаємодії фахівців з мас-медіа із споживачами їх послуг.

Підвищенню ефективності практичних занять сприятиме передбачене програмою виконання студентами творчих робіт, зокрема індивідуальних та групових проєктів тощо.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Під час семінарських занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти *набувають уміння та навички*:

1. Виявляти професійно-важливі технології, які мають соціально-психологічну та морально-етичну складову (сугестія, маніпуляції, інформаційні війни).
2. Досліджувати систему зовнішніх та внутрішніх факторів, що визначають професійну комунікативну поведінку фахівців з мас-медіа, вибір комунікативної технології.
3. Визначати особливості проєктування комунікаційного простору як професійного.
4. Аналізувати та оцінювати професійну поведінку й діяльність фахівців з мас-медіа як професійних комунікаторів, визначати ефективність застосування певної комунікаційної технології з урахуванням її наслідків.
6. Оцінювати індивідуальний ступень розвитку інформаційно-комунікаційних навичок та передумов їх формування.
7. Виявляти та аналізувати типові помилки професійної поведінки фахівців з мас-медіа, що пов'язані з вибором та використанням непродуктивних стратегій.
8. Виявляти, аналізувати несприятливі фактори та негативні наслідки, помилкові, афектні дії у власній професійній інформаційно-комунікаційній діяльності.
9. Аналізувати процеси, що протікають під час масових комунікацій

У результаті вивчення курсу студенти набувають такі **компетенції**:

загальні: аналітичні; комунікативні; інформаційно-комунікаційні; психологічні; самоосвітні;

фахові: здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність здійснювати ефективні комунікації; Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Тематичний план для денної форми навчання

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Індивідуальна робота	Самост робота
Змістовий модуль I Людина медійна							
1.	Суспільство знань	6	4	2	2		2
2.	Особистість як об'єкт медіа-впливів	10	4	2	2		6
3.	Засоби маніпуляції масовою свідомістю	12	6	2	4		6
	Модульний контроль	2					
	<i>Разом</i>	30	14	6	8		14
Змістовий модуль II							
Принципи побудови медіапростору							
4.	Міфологізм мп	8	4	2	2		4
5.	Символізм мп	8	4	2	2		4
6.	Подієвість мп	12	6	2	4		6
	Модульний контроль	2					
	<i>Разом</i>	30	14	6	8		14
Змістовий модуль III							
Сучасний медіа-дискурс							
7.	Креалізований текст. Мем як одиниця комунікації	8	4	2	2		4
8.	Класичні та сучасні жанри журналістики, типи медіаконтенту та його формати	10	4	2	2		6
9.	Інформполітика, медіаправо, журналістські стандарти	10	6	2	4		4
	Модульний контроль	2					
	<i>Разом</i>	30	14	6	8		14
Змістовий модуль IV Медіаосвіта в Україні та світі							
10.	Сучасні концепції медіаосвіти.	6	4	2	2		2
11.	Медіаосвіта у світі	14	6	2	4		8
12.	Медіаосвіта в Україні	8	4	2	2		4
	Модульний контроль	2					
	<i>Разом</i>	30	14	6	8		14
	<i>Разом за навчальним планом</i>	120	56	24	32		56

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I

ЛЮДИНА МЕДІЙНА

Лекція 1. Суспільство знань 2 год.

Передумови та наслідки виникнення, специфічні ознаки, роль медіа у його функціонуванні. Медіа-середовище: професійне, непрофесійне. Типологія сучасних медіа. Соціальні медіа. Традиційні та новітні (конвергентні) медіа. Аудиторія сучасних медіа, критерії її стратифікації. Вікові, гендерні, національні особливості аудиторії сучасних медіа. Сучасні функції медіа. Медіа-реальність як сучасний феномен: психолого-педагогічні потенції та небезпеки. Віртуальна реальність, змішана реальність. Різноманіття філософських, естетичних, культурологічних, психологічних, педагогічних оцінок новітніх медіа. Електронне суспільство як суспільство самотніх людей, які назавжди залишили гутенбергівську галактику (за М. Маклюєном): філософська та психолого-педагогічна рефлексія. Віртуальна реальність, змішана реальність.

Література основна: 9.

Література додаткова: 4, 15, 17, 26.

Практична робота 1. Суспільство знань 2 год.

Лекція 2. Особистість як об'єкт медіа-впливів 2 год.

Людина природна, суспільна, економічна, соціальна, медійна. Особистість як психологічний феномен. Теорія поколінь. Покоління Z: основні характеристики, стереотипи. Деструктивні та конструктивні впливи. Вплив медіа на етапи соціалізації особистості. Психолого-педагогічні ефекти впливу сучасних медіа: короткочасні, тривалі, відстрочені. Відеокліпізм, відеоманія, відеофілія – хвороби людини інформаційної ери, коли екран замінює глядачеві саму реальність: превентивне виховання. Особливості психолого-педагогічного впливу діджитального екрану на сучасну людину. Аудіовізуальні технології як засіб породження розширеної свідомості у сучасної людини, можливості індивідуальної самореалізації. «Поле необмеженого самовираження» як психолого-педагогічний простір. Цифрова деменція.

Література основна: 6, 9, 13, 16

Література додаткова: 3, 5, 14.

Практична робота 2. Особистість як об'єкт медіа-впливів 2 год.

Лекція 3. Засоби маніпуляції масовою свідомістю 2 год.

Теорії гейткіпера, адженда-сеттінг (установка порядку денного) і вторинний гейткіпінг, фреймінг (створення рамок сприйняття) і праймінг (інтерпретація нових подій в межах попереднього досвіду), апеляція до емоцій, поляризація суспільства. Сторітелінг. Постправада. Джинса. Фейки. Діп-фейки. Вірусний контент. Фактчекінг. Лідери думок, псевдо-експерти, боти.

Література основна: 6, 9, 13, 16
Література додаткова: 3, 5, 14.

Практична робота 3, 4. Засоби маніпуляції масовою свідомістю 4 год.

Змістовий модуль II

ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ МЕДІАПРОСТОРУ

Лекція 4. Міфодизайн як основа медіакомунікації: передумови та наслідки. Національний міф: про виникнення нації, її обранність, страждання, героїчну боротьбу. Міфодизайн на території України: прорадянський міф, проукраїнський, амбівалентний **2 год.**

Література основна: 5, 7, 8, 10, 11.
Література додаткова: 1, 5, 10, 11, 18.

Лекція 5. Символізм медіакомунікації. Символи універсальні, державні, етнонаціональні, субкультур. Символи як носії культури, традицій, міфів, емоцій. **2 год.**

Література основна: 5, 7, 8, 10, 11.
Література додаткова: 1, 5, 10, 11, 18.

Лекція 6. Подієвість медіакомунікації глобалізованого світу, регіонів, локальні події, події особистісного життя. Інтерпретація подій через призму національних та індивідуальних міфів, символізм події та подія у символах **2 год.**

Література основна: 5, 7, 8, 10, 11.
Література додаткова: 1, 5, 10, 11, 18.

Практична робота 5. Міфодизайн як основа медіакомунікації: передумови та наслідки. **2 год.**

Практична робота 6. Символізм медіакомунікації **2 год.**

Практична робота 7, 8. Подієвість медіакомунікації **4 год.**

Змістовий модуль III

СУЧАСНИЙ МЕДІАДИСКУРС

Лекція 7. Креалізований текст. Сучасний медіадискурс як засіб навчання, виховання, соціалізації та самопрезентації особистості та спільнот. Мем як одиниця комунікації. **2 год**

Література основна: 11.
Література додаткова: 13, 29.

Лекція 8. Класичні та сучасні жанри журналістики: інформаційні, аналітичні та художньо-публіцистичні, квазіжанри. Типи медіаконтенту та його формати **2 год**

Література основна: 5, 7, 8, 10, 11.

Література додаткова: 1, 5, 10, 11, 18.

Лекція 9 Журналістські стандарти: актуальність, об'єктивність, баланс думок та точок зору, відокремлення фактів від коментарів та оцінок, точність, повнота представлення фактів та інформації по проблемі. Дотримання їх професійними та не-професійними мовцями. Цензура Медіаправо Інформаційна політика країн світу **2 год**

Література основна: 5, 7, 8, 10, 11.

Література додаткова: 1, 5, 10, 11, 18.

Практична робота 9. Креалізований текст. **2 год**

Практична робота 10. Класичні та сучасні жанри журналістики **2 год**

Практична робота 11, 12. Журналістські стандарти **2 год**

Змістовий модуль IV

МЕДІАОСВІТА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Лекція 10 . Сучасні концепції медіаосвіти. 2 год

Нормативно-правова база системи медіаосвіти. Сучасні концепції медіаосвіти: «протекціоністська» («ін'єкційна», «захисна», «прищеплювальна») теологічна / релігійна теорія медіаосвіти, етичний, теорія медіаосвіти як розвитку «критичного мислення», ідеологічна, екологічна, теорія медіаосвіти як джерела «задоволення потреб» аудиторії, «практична», культурологічна теорія медіаосвіти, естетична (художня) теорія медіаосвіти, семіотична теорія медіаосвіти, соціокультурна теорія медіаосвіти.

Література основна: 8.

Література додаткова: 1, 6, 7, 16-35.

Лекція 11. Медіаосвіта країн світу 2 год Медіаосвіта: історія та сьогодення. Компоненти та критерії медіа-інформаційної компетентності. Медіаосвіта в країнах Європи: Фінляндія, Велика Британія, Франція, Німеччина, Іспанія Медіаосвіта в країнах Північної Америки.

Література основна: 8.

Література додаткова: 1, 6, 7, 16-35.

Лекція 12. Медіаосвіта в Україні: формальна, неформальна та інформальна. Роль державних структур, зокрема лабораторії медіаосвіти та психології масової комунікації та громадських організацій у медіа-просвіті громадян: Детектор-медіа, Академія української преси. Досвід Університету Грінченка.

Література основна: 8.

Література додаткова: 1, 6, 7, 16-35.

Практична робота 13. Сучасні концепції медіаосвіти. **2 год**

Практична робота 14,15 Медіаосвіта країн світу 4 год
 Практична робота 16 Медіаосвіта в Україні 2 год

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕННЯ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кіл-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів	Кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів	Кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів	Кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів
Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	3	3	3	3
Відвідування семінарських занять	1	4	4	4	4	4	4	4	4
Робота на семінарському занятті	10	4	40	4	40	4	40	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20	4	20	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом:			92		92		92		92
Максимальна кількість балів	368:100 = 3,7								
Розрахунок коефіцієнта	264:100 = 2,6								

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль I

ЛЮДИНА МЕДІЙНА

1. Схарактеризуйте суспільство знань – 5 б.
2. Визначте особистість як об'єкт медіа-впливів (позитивних) – 5 б.
3. Визначте особистість як об'єкт медіа-впливів (негативних) – 5 б.
4. Знайдіть приклади застосування засобів маніпуляції масовою свідомістю – 5 б.

Змістовий модуль II

ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ МЕДІАПРОСТОРУ

5. Знайдіть приклади застосування міфодизайну, визначте передумови та наслідки – 5 б.
6. Визначте передумови та наслідки – 5 б.
7. Доведіть символізм медіакомунікації – 5 б.
8. Доведіть подієвість медіакомунікації – 5 б.

Змістовий модуль III

СУЧАСНИЙ МЕДІАДИСКУРС

9. Схарактеризуйте креалізований текст – 5 б.
10. Схарактеризуйте сучасний медіадискурс як засіб навчання, виховання, соціалізації та самопрезентації особистості та спільнот – 5 б.
11. Наведіть приклади класичних та сучасних жанрів журналістики – 5 б.
12. Знайдіть приклади порушення журналістських стандартів – 5 б.

Змістовий модуль IV

МЕДІАОСВІТА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

13. Назвіть сучасні концепції медіаосвіти, оберіть найефективнішу, обґрунтуйте свій вибір – 5 б.
14. Схарактеризуйте медіаосвіту країни світу (на вибір) – 5 б.
15. Складіть схему медіаосвіти в Україні: формальна, неформальна – 5 б.
16. Складіть схему медіаосвіти в Україні: інформальна – 5 б.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Кожна самостійна робота оцінюється в 5 балів. Перевірка самостійно виконаних завдань здійснюється на контрольній модульній роботі.

Критерії оцінювання відповіді:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.3. Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Контрольна модульна робота включає:

1. Завдання репродуктивного типу (тести) – 10 б. 10 питань. 1 питання – 1 бал.
2. Два питання для перевірки самостійно виконаних завдань продуктивного типу – 15 б. (кожне по 7,5 б.)

Критерії оцінювання:

1. Репродуктивні завдання 10 б.
2. Кожне з питань для перевірки самостійно виконаних завдань - 7,5 б.

(макс.), для цього вони мають відповідати наступним критеріям:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумкове оцінювання знань студентів з модуля «Медіаосвіта» відбувається у межах комплексного екзамену з дисципліни «Медіаосвіта. Медіакультура». Відповідно екзаменаційна оцінка складається з двох компонентів: блок перший - 20 балів і блок другий- 20 балів.

Студенти з медіаосвіти виконують завдання, яке включає теоретичний і практичний компоненти, кожний з яких оцінюється по 10 балів.

Критерії оцінювання завдання з медіаосвіти:

знання змісту праць провідних медіапсихологів та медіапедагогів і рекомендації щодо їхнього використання у професійній діяльності;

ґрунтовне знання термінологічного апарату медіаосвіти і коректне його застосування;

вміння обґрунтувати доцільність застосування методу дискурс-аналізу для дослідження громадської думки

повнота і змістовність викладу;

доказовість і логічність викладу;

здатність до обґрунтування висновків;

володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Схарактеризуйте суспільство знань
2. Визначте особистість як об'єкт медіа-впливів (позитивних, негативних)
3. Наведіть приклади застосування засобів маніпуляції масовою свідомістю
4. Наведіть приклади застосування міфодизайну, визначте передумови та наслідки.
5. Доведіть символізм медіакомунікації.
6. Доведіть подієвість медіакомунікації
7. Схарактеризуйте креалізований текст.
8. Схарактеризуйте сучасний медіадискурс як засіб навчання, виховання, соціалізації та самопрезентації особистості та спільнот.
9. Наведіть приклади класичних та сучасних жанрів журналістики
10. Наведіть приклади порушення журналістських стандартів
11. Назвіть сучасні концепції медіаосвіти, оберіть найефективнішу, обґрунтуйте свій вибір.
12. Схарактеризуйте медіаосвіту країни світу (на вибір)
13. Складіть схему медіаосвіти в Україні: формальна, неформальна та інформальна.
14. Назвіть сучасні цілі та завдання медіаосвіти.
15. Нормативно-правова база медіаосвіти.
16. Медіареальність як сучасний феномен: педагогічні потенції та небезпеки.
17. Різноманіття філософських, естетичних, культурологічних, педагогічних оцінок нових медіа.
18. Опишіть історію розвитку медіаосвіти.
19. Схарактеризуйте принципи медіаосвіти: діалог, партнерство, особистісно орієнтований підхід.
20. Схарактеризуйте медіадискурс як модель світу особистості.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка дисципліни «Медіаграмотність»

Разом: 120 год., з них: лекційні – 24 год., семінарські – 32 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 56 год.

Тиждень	I, II, III	IV, V, VI	VII, VIII, IX	X, XI, XII
Модулі	Змістовий модуль I Людина медійна	Змістовий модуль II Медіапростір	Змістовий модуль III Сучасний медіадискурс	Змістовий модуль IV Медіаосвіта в Україні та світі
Лекції	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9	10, 11, 12
Дати				
Теми лекцій	Суспільство знань 1 б. Особистість медійна 1 б. Засоби маніпуляції свідомістю	Міфодизайн 1 б. Символізм 1 б. Подієвість 1 б.	Креалізований текст 1б Жанри, формати 1б Жірналістські стандарти 1б	Сучасні концепції медіаосвіти -1б. Медіаосвіта в світі – 1б. Медіаосвіта в Україні та світі – 1б.
Теми практич занять	Суспільство знань 10 б. Особистість медійна 10 б. Засоби маніпуляції свідомістю 20б	Міфодизайн 10 б. Символізм 10 б. Подієвість 20 б.	Креалізований текст 10б Жанри, формати 10б Жірналістські стандарти 20б	Сучасні концепції медіаосвіти -10б. Медіаосвіта в світі – 20б. Медіаосвіта в Україні – 10б.
Самостійна робота	5*4=20б	5*4=20б	5*4=20б	5*4=20б
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)
Підсумковий контроль	залік			

8. Рекомендовані джерела

ОСНОВНІ:

1. Березин В.М. Массовая коммуникация: сущность, каналы, действия. М.: Изд-во РИП-Холдинг, 2004. -174 с.
2. Брайант Дж., Томпсон С. Основы воздействия СМИ. М.: Вильямс, 2014. 432с.
3. Вершинская О.Н. Информационно-коммуникационные технологии. М.: Наука, 2007. - 2013 с.
4. Возчиков В.А. Медиа сфера философии образования. Бийск: Изд-во Бийск. педаг. гос. ун-та, - 2017.
5. Возчиков В.А. Педагогика журналистики в аспекте развития коммуникативных умений. Бийск: НИЦ БиГПИ, 2000. - 160 с.
6. Грачев Г.В. Личность и общество: информационно-психологическая безопасность и психологическая защита. М.: ПЕРСЭ, 2003. -304 с.
7. Журналистика и медиаобразование – 2007. В 2-х т./Ред. А.П.Короченский, М.Ю.Казак. Белгород: Изд-во Белгород. гос ун-та, 2007. - 300 с.
8. Журналистика и медиаобразование в XXI веке/Под ред. А.П.Короченского. Белгород: изд-во Белгород. гос. ун-та, 2016.- 368 с.
9. Зражевська Н. І. Розуміння медіакультури комунікація, постмодерн, ідентичність, ідеології, медіаконтроль: монографія / Н. І. Зражевська [Текст]. – Черкаси: Чабаненко Ю. А., 2012. – 408 с.
10. Кириллова Н.Б. Медиакультура: от модерна к постмодерну. М.: Академический проект, 2015. -448 с.
11. Корконосенко С.Г. Преподаем журналистику. Профессиональное и массовое медиаобразование. СПб.: Изд-во Михайлова, 2004. -240 с.
12. Кушниренко А.Г. Информационная культура. Кодирование информации. Информационные модели. Учебник для общеобразовательных учреждений. М.: Дрофа, 2003.
13. Луман Н. Медиа коммуникации. М.: Логос, 2005. -280 с.
14. Маклюэн М. Понимание медиа. М.; Жуковский, 2003.
15. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф.Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. — Київ: Центр Вільної Преси, 2013. — 352 с.
16. Медиа- и информационная грамотность в обществах знания / Сост. Кузьмин Е. И., Паршакова А. В. – М.: МЦБС, 2013. – 384 с.
17. Медиаобразование сегодня: содержание и менеджмент/Отв. ред. А.В.Федоров. М.: Изд-во Гос. ун-та управления, 2002. -80 с.
18. Новиков К.Ю. Психология массовой коммуникации. М.: Аспект-пресс, 2007. 123 с.
19. Основи медіакультури: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра всіх напрямів підготовки / І.С. Бондаренко, В.В. Костюк, В.М. Манакін, Н.Д. Санакоєва, О.О. Семенець, К.Г. Сіріньок-Долгарьова, О.В. Тараненко, Н.І. Тяпкіна, М.В. Чабаненко [Текст]; за заг. ред. В.М. Манакіна; відп. ред. О.О. Семенець. – Запоріжжя: Кераміст, 2016. – 124 с. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/156723/mod_resource/content/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.PDF, вільний

20. Таратута Е.Е. Философия виртуальной реальности. СПб.: Изд-во СПб гос. ун-та, 2007. 148 с.
21. Фатеева И.А. Медиаобразование: теоретические основы и опыт реализации. Челябинск: Изд-во Челяб. гос. ун-та, 2007. - 270 с.
22. Федоров А.В. и др. Медиаобразование. Медиapedагогика. Медиажурналистика. CD. М.: Изд-во Программы ЮНЕСКО «Информация для всех», 2005.
23. Федоров А.В. Медиаобразование в зарубежных странах. Таганрог: Изд-во Кучма, 2013.- 238с.
24. Федоров А.В., Новикова А.А. Медиаобразование в ведущих странах Запада. Таганрог: Изд-во Кучма, 2005. -270 с.
25. Baron M., Rother L. Media Education — an Agent of Change. 2003 <http://edu.of.ru/mediaeducation>
26. Hart A. Probing the New Literature: A Meta-language for Media//Telemidium. Journal of Media literacy. — 2000. — Vol. 46. — N1. — P. 21. <http://interact.uoregon.edu/MediaLit/JCP/index.html>
27. Johnson L. L. Media, Education, and Change. — New York: Peter Lang, 2001. — 183 p.
28. UNESCO Recommendations Addressed to the United Nations Educational Scientific and Cultural Organization UNESCO //
29. Education for the Media and the Digital Age. — Vienna: UNESCO, 1999. — P. 273 — 274.
30. Zasepa T. Religia I tresci religijne w mass mediach // Biuletyn Edukacji Medialnej. — 2005. — N 1. — P. 70 — 77.

ДОДАТКОВІ:

1. Бондаренко Е.А., Журин, А.А. Состояние медиаобразования в мире//Педагогика. 2002. № 3. С. 88-98.
2. Возчиков В.А. Медиакультурный фактор философии образования//Философия образования. 2007. № 1. С.152-159.
3. Григорова Д.Е. Медиаобразование и проблема информационно-психологической безопасности личности (на материале реалити-шоу)//Медиаобразование. 2006. N 3. С.21-29.
4. Гудилина С.И. Инновационная деятельность в области медиаобразования Образовательные технологии XXI века ОТ'07/Под ред. С.И.Гудилиной, К.М.Тихомировой, Д.Т.Рудаковой. М., 2007. С.8-13.
5. Гура В.В. Медиакультура как когнитивный фильтр для медиавирусом//Медиаобразование. 2006. N 2. С.16-20.
6. Колесниченко В.Л. Канада – лидер медиаобразования//Перспективные информационные технологии и интеллектуальные системы. 2006. N 1. С.68-72.
7. Михалева Г.В. Социокультурные и теоретико-методологические основы современного медиаобразования в Великобритании// Медиаобразование 4, 2013 - С. 130-136
8. Мурюкина Е.В. Диалогическая концепция культуры как методологическая основа медиаобразования//Медиаобразование. 2005. № 3. С.42-55.
9. Мурюкина Е.В. Классификация показателей развития аудитории в области медиакультуры//Дополнительное образование. 2006. № 6. С.39-42.

10. Мурюкина Е.В. Психологическая характеристика показателей развития аудитории в области медиакультуры//Дополнительное образование. 2005. № 3. С.6-11.
11. Новикова А.А. Современные тенденции развития медиаобразования в США//Медиаобразование. 2006. N 3. С.54-61.
12. Федоров А.В. Анализ медийных стереотипов на занятиях в студенческой аудитории//Инновации в образовании. 2006. N 6. С. 24-38.
13. Федоров А.В. Анализ персонажей медиатекстов на занятиях: творческие задания//Перемена. 2007. N 3. С.15-21.
14. Федоров А.В. Классификация показателей развития медиаграмотности аудитории//Образовательные технологии XXI века/Ред. С.И.Гудилина, К.М.Тихомирова, Д.Т.Рудакова. М.: Изд-во Ин-та содержания и методов обучения Российской Академии образования, 2006. С.18-26.
15. Федоров А.В. Краткий словарь основных медиаобразовательных терминов// Медиатека. 2006. N 2. С.33-37. N 4. С.27-30.
16. Федоров А.В. Кто есть кто в зарубежной медиапедагогике// Медиаобразование. 2006. N 3. С.72-89.
17. Федоров А.В. Медиаобразование в Австралии//Медиаобразование. 2005. № 1. С.103-106.
18. Федоров А.В. Медиаобразование в Бельгии//Педагогика. 2002. № 1.С.97-99.
19. Федоров А.В. Медиаобразование в Восточной Европе//Медиаобразование. 2005. № 4. С.49-55.
20. Федоров А.В. Медиаобразование в Германии, Австрии и Швейцарии// Медиаобразование. 2005. № 2. С.97-106.
21. Федоров А.В. Медиаобразование в Канаде//Высшее образование в России. 2002. № 1. С.116-118.
22. Федоров А.В. Медиаобразование в Латинской Америке//Медиаобразование. 2006. N 3. С.69-71.
23. Федоров А.В. Медиаобразование в Скандинавии//Медиаобразование. 2005. № 3. С.96-101.
24. Федоров А.В. Медиаобразование в Соединенном Королевстве и Ирландии//Медиаобразование. 2006. N 4. С.61-91.
25. Федоров А.В. Медиаобразование во Франции//Педагогика. 2003. № 5. С.90-96.
26. Федоров А.В. Медиаобразование и медиаграмотность в обществах знаний//ЮНЕСКО между этапами Всемирного саммита по информационному обществу. М.: Изд-во Ин-та развития информационного общества, 2005. С.329-339.
27. Федоров А.В. Международные конференции по медиаобразованию// Медиаобразование. 2006. N 1. С.50-72.
28. Федоров А.В. Основные тенденции развития медиаобразования за рубежом в 70-80-х годах XX века//Вестник Российского гуманитарного научного фонда. 2005. № 1. С.180-191.
29. Федоров А.В. От чтения книг – к чтению медиатекстов//Школьная библиотека. 2005. № 4. С.30-33.
30. Федоров А.В. Развитие критического мышления в медиаобразовании: основные понятия//Инновации в образовании. 2007. № 4. С.30-47.
31. Федоров А.В. Развитие медиаобразования на современном этапе//

- Инновации в образовании. 2007. № 3. С.40-51.
32. Федоров А.В. Состояние медиаобразования в мире: мнения экспертов// Медиаобразование. 2006. N 3. С.27-33. 2007. N 1. С.26-33.
33. Федоров А.В. Терминология медиаобразования//Искусство и образование. 2000. № 2. С. 33-38.
34. Федоров А.В. Технология развития медиакомпетентности и критического творческого мышления в процессе медиаобразования студентов: общие подходы//Молодежь и общество. 2007. N 2. С.112-135.
35. Федоров А.В. Центр изучения медиа и коммуникаций в Центрально-Европейском университете//Медиаобразование. 2007 N 1. С.96-97.
36. Федоров А.В., Новикова А.А. Ключевые теории медиаобразования//Преподаем журналистику: взгляды и опыт/Ред.-сост. С.Г.Корконосенко. СПб.: Изд-во СПб. гос. ун-та, 2006. С.51-84.
37. Федоров А.В., Новикова А.А. Медиаобразование в США: методические подходы//США и Канада: Экономика-Политика-Культура. 2006. № 1. С.110-119.
38. Федоров А.В., Новикова А.А. Становление медиаобразования в зарубежных странах в 20-х – 40-х годах XX века//Медиаобразование. 2006. N 3. С.18-20.
39. Федоров А.В., Челышева И.В. Сравнительный анализ медиаобразовательных моделей//Медиаобразование. 2007 N 2. С.52-86.
40. Челышева И. В., Мuryюкина Е. В., Челышев К. А. Зарубежное медиаобразование: современные тенденции развития: монография – Москва-Берлин: Директ-Медиа, 2018-186с.
41. Якушина Е.В. Медиаобразование в сети Интернет//Информационные технологии в обучении. М, 2000.
42. Якушина Е.В. Подростки в Интернете: специфика информационного воздействия//Педагогика. 2001. № 4. С.45-62.
43. Baacke, D.(1999). «Medienkompetenz». Theoretisch erschließend und praktisch folgenreich . In: Medien und Erziehung , 43. Jg., H. 1, s.7-12.
44. Bazalgette, C. Whatever Next? Media Learning 1972-2008 / BFI Media Studies Conference, July 2006. London. <https://bit.ly/2Sbgh7o>
45. Blaschitz, E., Seibt, M. (2008). Geschichte und Status quo der Medienbildung in Österreich. Medienbildung in Österreich. Historische und aktuelle Entwicklungen, theoretische Positionen und Medienpraxis. Wien, Berlin, Münster, pp. 11-25.
46. Blömeke,S.(2003). Erwerb medienpädagogischer Kompetenz in der Lehrerbildung. Modell der Zielqualifikation, Lernvoraussetzungen der Studierenden und Folgerungen für Struktur und Inhalte des medienpädagogischen Lehramtsstudiums . In: Bachmair , B., Diepold , P., De Witt, C. (Hrsg .): Jahrbuch Medienpädagogik 3. Opladen : Leske - Budrich , S. 231-244.
47. Buckingham, D. The Making of Citizens: Young People, News and Politics. London and New York: Routledge, 2000. 235 p.
48. Buckingham, D. (2004). The Media Literacy of Children and Young People. London: University of London, 70 p. Haig, E. (2004). Media Studies Education in the UK, pp. 127-149[Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://bit.ly/3aFB8Gi>
49. Buckingham, David La enseñanza mediática en la era de la posverdad: fake news, sesgo mediático y el reto para la educación en materia de alfabetización mediática y digital, Culture and Education 2019, 31 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://bit.ly/2VWXddY>

50. Centre de liaison de l'enseignement et des medias d'information. CLEMI [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.clemi.org>
51. Erlass des Bundesministeriums für Unterricht, Kunst und Kultur GZ 48.223/6-B/7/2011, Rundschreiben Nr. 4/2012.
52. European Parliament Resolution of 16 December 2008 on Media Literacy in a Digital World [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://bit.ly/3bHIDPI>
53. Fez declaration on media and information literacy 2011 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://bit.ly/3cWGDSx>
54. Finnish Media Education Policies: approaches in culture and education / Finnish Society on Media Education, 2011. 19 p.
55. Gonnet J. Education aux medias: Les controverses fecondes. Paris: CNDP, Hachette, 2001. – 144 p.
56. Grunwald declaration on media education 1982 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://bit.ly/2y09juM>
57. Hiegemann & Svoboda (1994). Handbuch der mediaenpadagogik. Opladen.
58. Hüther, Schorb, Brehm-Klotz (1990). Grundbegriffe der Medienpädagogik, Böblingen, pp. 80-86.
59. Niesyto, H. (1996). Video and Intercultural Communication. In: Feilitzen, C. von and Carlsson, U. (Eds.) Children and Media: Image. Education. Participation. Goteborg: UNESCO & Nordicom, pp. 323-326.
60. Kubey R. Media Education: Portraits of an Evolving Field // Kubey R. (Ed.) Media Literacy in the Information Age. – New Brunswick & London: Transaction Publishers, 1997.
61. Kupiainen R., Sintonen S., Suoranta J. Decades of Finnish Media Education. University of Tampere, 2008.- 28 p.
62. Lemmen, R. Film Education in Europe. Swedish Film Institute (draft version), 2004 - 96 p.
63. Livingstone, S., Haddon, L. Young People in the European Digital Media Landscape: A Statistical Overview with an Introduction. Gothenburg: NORDICOM University of Gothenburg, the International Clearinghouse on Children, Youth and Media, 2009.- 67 p.
64. Masterman L. 18 Principles of Media Education, 1998 [Электронный ресурс]. URL: <http://www.screen.com/mnet/eng/med/class/support/mediacy/edec/masterman.html>.
65. Masterman L. Teaching the Media. London: Comedia Publishing Group, 1988. – 341 p.
66. Masterman, L. Medioita oppimassa – mediakasvatuksen perusteet. Suom. Helsinki: Kansan sivistystyön liitto, 1989. – 143 p.
67. Media literacy in a digital world European Parliament resolution of 16 December 2008 on media literacy in a digital world [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://bit.ly/2zwzqKh>
68. Mediekompas [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://bit.ly/2VDt9oG>
69. Minkkinen, S. Raportti joukkotiedotuskasvatuksesta. Suomen Unesco-toimikunnan julkaisuja, 1975. p. 7.
70. Minkkinen, S. A General Curricular Model for Mass Media Education. Madrid&Mexico&New York: ESCO/UNESCO, 1978.
71. Paris Declaration on Media and Information Literacy in the Digital Era 2014

[Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://bit.ly/3cRjEbs>

72. Records of the General Conference, 34th session, Paris 2007 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://bit.ly/3bN0m72>

73. UNESCO Convenes International Media Literacy Conference in Toulouse 1990 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://bit.ly/2Y3YMco>

74. Vienna Conference «Educating for the media and Digital Age 1999» [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://bit.ly/2W0cdb4>

75. Wilson, C., Grizzle, A. et al. (2011). Media and Information Curriculum for Teachers. UNESCO, Paris, France [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://bit.ly/2KB1oGW>

76. Youth Media Education Seville 2002 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://bit.ly/3eVOUb6>